LINGUISTIC AND LEGAL IMPLICATIONS OF THE UNION OF TRANSILVANIA: NEW LATIN WORDS IN THE WORKS OF THE TRANSILVANIAN JURISTS GEORGIU PLOPU AND ŞTEFAN LADAY (II)

Teodor Sîmbrian
Prof., PhD, University of Craiova

Abstract: This article represents part two of three of a study dedicated to the presentation of some unedited Latin words from the Civil Law Works of Georgiu Plopu and Ştefan Laday. We here by analyse 70 words of Latin origin, most of them being specific terms used in the juridical language of Transilvania in the first 25 years after the union with Romania, which cannot be found in any dictionary of the Romanian language.

Keywords: Georgiu Plopu, Ştefan Laday, legislative unification, legal linguistic, Romanian lexicology

1. PRECIZĂRI PREALABILE

Într-un număr precedent din *Journal of Romanian Literary Studies* am prezentat 60 de latinisme inedite excerptate din operele de drept civil ale lui Georgiu Plopu şi Ştefan Laday, alături de o succintă expunere a contextului istorico-legislativ existent în Transilvania în primii 25 de ani de la unirea cu România şi de necesarele notiŝe biografice privitoare la cei doi iluştri jurisconsulŝi ardeleni[1]. În acest articol continuăm studiul întreprins prin prezentarea altor 70 de latinisme care nu se regăsesc în niciun dicŝionar al limbii române. Fiecare cuvînt este structurat în şapte secŝiuni expuse în următoarea succesiune: cuvîntul-titlu, categoria morfologică, variante de scriere, variante lexicale, etimologia, definiŝia cuvîntului-titlu, unul sau două citate din lucrările celor doi autori care includ cuvîntul-titlu. În cazul omonimelor, cuvîntul-titlu poartă la umăr o cifră care indică numărul de ordine raportat la omonimele înregistrate în *Micul Dicţionar Academic.*

În numărul viitor vom finaliza studiul nostru prin prezentarea altor 63 de latinisme inedite.

2. LATINISME EXCERPTATE DIN OPERELE LUI GEORGIU PLOPU ŞI ŞTEFAN LADAY

Decesor ,**-ă** subst. masc. şi fem. (din lat. **decessor**) Decedat. *Copilul adoptiv din punct de vedere al ereditării legale are drept egal cu copiii proprii ai decesorului* [2]. *Este învigoare testamentulfăcut dedecesora înainte în document autentic* [3].

Derelincva verb tranz. (din lat. **derelinquere**)A părăsi, a abandona. *În dreptul de proprietate, între multele altele, se cuprind…dreptul proprietarului de a dispune liber şi nelimitat despre obiect: a-l închiria…, vinde, schimba, derelincva, dona şi chiar distruge* [4].

Derelincvant, -ă adj. (din **derelincva**) Care abandonează, care părăseşte. *Ocupatorul immobilului…în baza uzucapiunei împlinite va exopera introducerea dreptului seu de proprietate în cartea funduală prin proces intentat contra…curatorului care se va numi pentru reprezentarea proprietarului absent derelincvant* [5].

Derelincvare subst. fem. (din **derelincva**) Abandon, părăsire. *Immobilul neintrodus în cartea funduală dacă a fost derelincvat de proprietar, fiindcă acela prin derelincvare a devenit fără stăpîn se poate apropria de oricine* [6].

Derelincvat,-ă adj. (din **derelincva**) Abandonat, părăsit. *Immobilul derelincvat* [7].

Dezerţiune[2] subst. fem. (din lat. **desertio,-onis**) Încetarea dreptului de proprietate prin părăsirea lucrului. [8] *Am văzut că stingerea drepturilor înscrise în c.f. se face prin radiere…, abandonarea (dezerţiunea) proprietăţii tabulare fiind imposibilă.* [9]

Dimidiu,-ie adj.(din lat. **dimidius**) Înjumătâșit. *Părinţii încă în viaţă pot pretinde întregirea acestei părţi dimidie* [10].

Dotaliţiu subst. neut. (din latina medievală **dotalitium**) Liberalitate primită de soșie pentru fidelitatea conjugală. *Această renumeraţiune îi compete soţiei sau* ex lege: *acesta e dotaliţiul legal…sau* ex concratu: *Acesta e dotaliţiul scripsal…sau contractual*[11].

Dubietate subst. fem. (din lat. **dubietas,-atis**) Îndoială, nesiguranșă. *Am sulevat această chestiune ca să nu las uşe deschisă dubietăţii.* [12] *Dacă nu e dubietate faţă de identitatea personală sau a procurei, judecătoria ordonează cu rezoluţiunea interdicţiunea*[13].

Edat, -ă adj. (din **eda,** conform lat. *edere*) Publicat. *Aceste dispoziţiuni…au fost modificate cu ordinăţiunea ministerului de justiţie edată în 5 martie 1888* [14].

Eloca verb. tranz.(din lat. **elocare**) A încredinșa. *Decesorul cu acea intenţiune a luat la sine testamentul său din depozitul oficial unde a fost elocat, ca să-l nimicească* [15].

Elocare subst. fem. (din **eloca**) Încredinșare. *În chestiunea elocării şi întreţinerii copilului cu ascultarea rudeniilor celor mai de aproape, provizor decide autoritatea tutelară* [16].

Elocat,-ă adj. (din **eloca**) Încredinșat. *Demenţii….pentru curare...trebuesc elocaţi în institutele de alienaţi* [17].

Erarial,-ă adj. (din lat. **aerarialis**) Care aparșine erariului. Sinonim: fiscal.*La pertractarese va cita şi directoratul cauzelor juridice erariale*[18]. *Ceeace este destinat pentru acoperirea necesităţilor de stat, ca…bunurile erariale, stabilimentele miniere, salinele, dările şi vămile se cheamă avere de stat*[19].

Erua verb tranz. (din lat. **eruo,-ere**) A descoperi. *Procedura pe care trebue să o facă autoritatea minieră în faţa locului… spre a erua chestiunile referitoare la interesele publice şi la interesele proprietarului solului*[20].

Eruare subst. fem. (din **erua**) Descoperire. *Cel mai sigur factor e a stabili prin eruare venitul* [21].

Eruat,-ă adj. (din **erua**) Scos la lumină, descoperit. *Îndeosebi trebue scrutat şi eruat uzul de limbă, adică limbagiul special al legii care conţine regula de drept* [22]

Esmis,-ă subst. masc. şi fem., adj. vezi **exmis.**

Excis,-ă adj. (din lat. **excio,-ire**) Scos. *Dispoziţiunea citată... nu se poate aplica la competinţele urbariale de pădure excise prin separare*[23].

Exciziune[2] subst. fem. (Scris şi: *excisiune;* din lat. **excissio,-onis**) Scoatere a unui lucru de sub sechestru sau din executarea silită [24]. *Acţiune de excisiune intentează acela care are interes ca obiectele cuprinse (sechestrate) pentru datoria unei a treia personae să se elibereze de sub execuţiune, deci să nu ajungă la licitaţiune*[25].

Excludent,-ă adj. (din lat. **excludens, -ntis**) Care exlude. *La rudeniile colaterale, după computarea canonică, numai pînă la al doilea grad, şi după computarea dreptului roman (computarea justiniană) numai pînă la al patrulea grad sustă dispoziţiunea excludentă* [26].

Execvat,-ă subst. masc. şi fem., adj. (din **execvi,** conform lat. *exsequi*) (Persoană) care este urmărită silit. *Executorul…ca plenipotenţiat oficial contractează contractul de transmisiune de proprietate în locul proprietarului execvat* [27]. *Dreptul de uzufruct neînscris în cartea fundulă pe numele execvatului ca drept ce-i compete execvatului în baza testamentului* [28].

Exibit subst. neut. (din lat. **exibitum**) Copie autentică a unui document original. *Documentele luate de notarul public şi exibitele…autentice ale acestora…au putere de document public* [29].

Exmis,-ă subst. masc şi fem., adj. (Şi: **esmis**; din lat. **exmissus**) Trimis pentru verificare sau anchetare. *Opul a fost compus de comisia constătătoare din 12 membri esmişi prin articolul de lege XI al dietei de la Alba-Iulia din anul 1652* [30]. *Exmisul judecătoresc…numaidecît emite provocare în care…îi provoacă ca se-şi prezenteze acţiunea de excisiune* [31].

Experia verb. tranz. (din lat. **experiri**) A cunoaşte din experienŝă, a face proba. *Medicii şi atunci aceia au experiat că testatoarea s-a ocupat cu agende casnice pe cari le-a aranjat corect.* [32]

Exundare subst. fem. (din lat. **exundare**) Inundare. *Proprietarul e dator a se abţine de la orice act prin care ar provoca…exundarea, secarea sau innoroiarea apei curgătoare* [33].

Exundaţiune subst. fem. (din lat. **exundatio,-onis**) Inundaŝie, revărsare. *În exundaţiunile apelor dreptul de pescuit compete acelor posesori a căror teritor a fost inundat* [34].

Fatigios,-oasă adj. (din lat. **fatigiosus**) Realizat cu multă trudă. *Opera fatigioasă a colecţiunei de drept a lui Ştefan Werbőczy apare în manuscris în anul 1514*[35].

Fonte subst. fem. (din lat. **fons,-ntis**) Izvor. *Însuşi stirpele comun să fie fontea (izvorul) originei averii* [36].

Funga verb. intranz. (din lat. **fungor**) A îndeplini (o calitate). *Din această dispoziţiune negativă reiese că toţi aceia cari nu se pot subsuma sub dispoziţiunea de excludere a legii pot funga ca martori la actul testamentar* [37]. *Testamentul…nu corespunde cerinţelor de validitate…pentru că din testament nu se poate constata că şi K.I. ar fi fungat de martor testamentar* [38].

Gradativ,-ă adj. (din latina medievală **gradativus**) Care este dispus în trepte. *În Ungaria, pînă după revoluţia din anul 1848, existau diferite clase sociale: una a nobililor de diferite nuanţe gradative* [39].

Hauria verb tranz. (din lat. **haurio,-ire**) A lua, a-şi însuşi. *Aici fiind locul se amintesc după nume autorii din a căror opere am hauriat la scrierea ambelor tomuri ale opului meu.* [40].

Imisiune subst. fem. (din lat. **immissio,-onis**) Lăsare să crească (arbori etc.) *Din starea de fapt stabilită de tribunal reiese o imisiune directă…pe imobilul vecinei*) [41].

Imite verb. tranz. (Scris şi: *immite;* din lat. **immitto,-ere**) A introduce, a vîrî. *Dreptul de a immite sau a lăsa a se introduce traversa sau coarnele de casă în păretele edificiului vecin.* [42]

Imitere subst. fem. (Scris şi: *immitere*; din **imite**) Introducere. *Acela care e obligat…a tolera immiterea în păretele său a traversei străine…,e dator a participa proporţional la susţinerea (conservarea) păretelui* [43].

Impeditiv,-ă adj. (din lat. **impeditivus**) Care împiedică, îngreunează, obstrucŝionează. *Dreptul de pign…asupra modalităţilor de partagiu din erezi nu poate exercita niciun fel de ingerinţă impeditivă*[44].

Impignora verb. tranz. (din lat. **impignerare**) A lăsa ca amanet sau a garanta cu titlu de ipotecă. *Despre astfel de averi sau bunuri achizite fiecare achizitor a putut liber dispune, le-a putut după plac vinde, schimba, impignora sau altcum înstrăina.*[45]

Impignorare subst. fem. (din **impignora**) Amanetare, gajare, ipotecare. *Toate obiectele, fie acele mobile, sau immobile, cari nu sunt excluse din circulaţiune şi a căror impignorare nu e interzisă de lege, pot servi ca pign.* [46]

Impignorat,-ă adj. (din **impignora**) Care este garantat cu un gaj sau cu o ipotecă. *Pentru acoperirea creditorului subpignorativ totdeauna serveşte valoarea totală a pretensiunei impignorate.* [47]

Impignorator,-oare subst. masc. şi fem., adj. (Şi: **impignorător**;din **impignora+** sufixul Ŕ*tor*) (Debitor) care garantează achitarea datoriei cu un gaj sau cu o ipotecă. *Dreptul de pign se estinde asupra tuturor părţilor care aparţin proprietăţii libere a impignoratorului* [48].*Dreptul de subpign…poate lua fiinţă fără ca să fie necesară nici învoirea proprietarului ipotecei, nici învoirea debitorului, adică a persoanei impignorătoarei* [49].

Impignorător,-oare subst. masc. şi fem., adj. vezi **impignorator.**

Impios,-oasă adj. (din lat. **impiosus**) Lipsit de pietate, imoral. *Ideia fundamentală a excluderii celuinedemn de la ereditate se bazează pe presupunerea că dacă decedatul ar fi ştiut despre fapta impioasă comisă faţă de dînsul de eredele nedemn, şi el s-ar fi răsbunat tot asemenea, adică ar fi exheredat pe eredele nedemn* [50].

Incapace adj. (din lat. **incapax,-acis**) Incapabil. *Păşirea în vigoare a substituţiunii…poate intra la moartea decesorului dacă eredele a murit, a abzis, a devenit indign sau incapace de ereditare* [51]. *Părinţii…fără avere şi incapaci de căştig pot pretinde întreţinere de la copii.* [52].

Indign,-ă adj. (din lat. **indignus**) Nedemn. *Îşi pierde dreptul la ereditare conjugală legală soţul indign la ereditare.* [53].

Inficiat,-ă adj. (din lat. **inficio,-ere**) Infectat, otrăvit. *Dispoziţiunile necesare pentru conducerea apelor inficiate…le stabileşte autoritatea administrativă* [54].

Insan,-ă subst. masc şi fem., adj. (din lat. **insanus**) (Persoană) care este alienată mintal. *Redobîndirea capacităţii mintale a insanului.* [55] *Îşi pierde vigoarea numirea de posterede şi atunci dacă numirea s-a făcut pentru proerede insan sau dement* [56].

Insanie subst. fem. (din lat. **insania**) Demenŝă, nebunie. *Această vigoare nu reînvie nici atunci dacă proeredele din nou cade în insanie…, dacă în intervalul lucid a făcut testament* [57].

Inspicia verb. tranz. (din lat. **inspicio,-ere**) A inspecta, a cerceta cu atenŝie, a examina. *Patronul are dreptul…a inspicia şi examina computurile şi bugetul bisericii, şcoalei sau institutului înfiinţat de dînsul* [58].

Inspiciere subst. fem. (din **inspicia**) Cercetare cu atenŝie. *Din inspicierea testamentului se poate constata că în partea ce urmează după subscrierea testatoarei este răsură.* [59]

Intercedent subst. masc. (din lat. **intercedens,-ntis**) Persoană care ia asupra sa obligaŝia debitorului, obligîndu-se în calitate de codebitor. *Creditorul are acţiune direct contra intercedentului.* [60]

Jurasor subst. masc. (din lat. **jurassor**) (În Transilvania sub dominaŝie maghiară) Grefier al unui pretor. *A devenit uz şi practică generală în unele părţi ale ţării (între acestea şi teritoriile acum incorporate României) că pretorii cercuali împreună cu jurasorii lor…luau testament în scris nu numai cu nenobili fără…autorizare de la comitat(judeţ)* [61].

Mancitate subst. fem. (conform lat. **mancus**) Absenŝă, deficienŝă, lacună. *Unicul izvor ne este practica Curiei regeşti ungare care...şi în instituţiunea nedemnităţii şi-a îndeplinit misiunea de a suplini mancitatea (defectuositatea) legislaţiunii* [62]. *După ce ele…au contractat cu reclamanta… aveau datorinţa a da timp reclamanţilor să suplinească mancitatea procurei* [63].

Matriculant subst. masc. (din **matriculă+** sufixul Ŕ*ant*, conform lat. **matricula**) Funcŝionar responsabil cu registrul de stare civilă în Transilvania înainte de introducerea legislaŝiei româneşti. *În decurs de 8 zile, după ocuparea oficiului din partea matriculantului, să facă acele anunţuri legale spre ulterioară completare a matriculelor* [64].

Minorenitate subst. fem. (din latina medievală **minorenitas,-atis**) Minorat. *Părintele decesor numai pe durata impubertăţii sau a minorenităţii a substituit copilului său impuber posterede* [65]. *Pentru stingerea interdicţiei în timpul minorenităţei celui interzis au să se aplice în mod analog alieneatele al doilea, al treilea şi al patrulea* [66].

Mitiga verb tranz. (din lat. **mitigare**) A îmblînzi, a modera. *Legislaţiunea… din anul 1898 a ţinut de necesar a mitiga rectricţiunile amintite.* [67].

Momentuozitate subst. fem. (din lat. medievală **momentositas,-atis**) Importanŝă. *Momentuozitatea remarcabilă a tradiţiunei în această formaţiune se manifestă atît în relaţiunea între sine a părţilor contractante, cît şi în relaţiunea lor faţă de terţe persoane* [68].

Numărizare subst. fem. vezi **numerizare.**

Numerizare subst. fem. (Şi: **numărizare;** din **numeriza**, conf. lat. **numerus**) Numerotare. *Se fac două rînduri de numărizări pe petece de hîrtie, şi anume: o numărizare cuprinde toţi numerii de casă din comună…, iar cealaltă numerizare cuprinde toate complexele din hotarul comunal* [69].

Obveniend,-ă adj. (din **obveni**+sufixul-*end*, coform lat. **obvenire**) Care intervine. *Înşir aci dispoziţiunile mai importante ca isvoare ale dreptului de carte fonduară ce eventual poate servi ca directivă în cazurile concrete obveniende.* [70]

Obvenit,-ă adj. (din **obveni**) Intervenit. *Spesele obvenite cu cura îndelungată şi medicamentarea împreunată cu mari erogaţiuni a*[le] *soţiei numai excepţionalmente atunci pot cădea în sarcina alaturei* [71]. *Creditorul ipotecar nu poate fi obligat şi nici nu este îndreptuţit a întrebuinţa la achitarea creanţei sale suma care serveşte la despăgubirea daunelor obvenite în obiectul de ipotecă.* [72]

Parental,-ă adj.(din **parentelă**) Referitor la parentelă. *Sistemul parental are loc numai în lipsa de descendenţi ai decedatului şi ereditatea se deschide în primul rînd în parentela primă, adică în parentela părinţilor decedatului…*[73].

Parentelă subst. fem. (din lat. **parentela**) Grup de persoane înrudite care descind din aceeaşi persoană şi au vocaŝie succesorală în aceeaşi măsură. *Părinţii şi descendenţii lor formează o parentelă* [74]. *Parentela mai apropiată exclude parentelele mai îndepărtate* [75].

Pauza verb tranz. (din lat. **pausare**) A înceta, a suspenda. *Cursul termenului se suspend (pauzează) cît timp durează aceastpă piedică* [76]. *Cu ruinarea edificiului grevat cu servitute şi exercitarea dreptului de servitute pauzează* [77].

Pauzant,-ă subst. neut. şiadj. (Scris şi: *pausant;* din **pauza**) **1.** Suspendat. **2.** Suspendare. *Din causa că petentul şi ceialalţi interesaţi nu s-au prezentat la desbatere, procesul nu se poate declara de pausant, ci trebue adusă decisiune în baza rezultatului pertractării* [78].

Pauzare subst. fem. (din **pauza**) Suspendare. *Despre pauzarea prescripţiunei deja începute aici nici vorbă nu poate fi.* [79].

Perhorescat,-ă adj. (din lat. **perhorresco,-ere**) Îngrozitor, înspăimîntător. *Din această cauză sunt atît de perhorescate orice sărituri sau abateri de la seria ordinei.* [80].

Petit[2] subst. neut. (din lat. **petitus**) Cerere [81].*Reclamantul în petitul acţiunii cere ca porţiunea legitimă să i se adjudece în natură şi erezi improcesuaţi ca intimaţi nu fac excepţiune contra acestui petit* [82]. *Petitul de apelaţiune sau de adesiune al părţei omitente îl ceteşte…protocolistul sau un membru al judecătoriei* [83].

Pign subst. neut. (din lat. **pignus**) Contract de gaj sau ipotecă. Sinonim: zălog. *Toate bunurile cîştigate şi dobîndite de dînsul sub titlul de pign (zălog)…cad la soţia lui supravieţuitoare* [84].

Pignoratar subst. masc. (din lat. **pignerator**) Creditor a cărui creanșă este garantată cu un pign. *Pignoratarul întrucît are autorizaţiune la aceasta, pignul seu îl poate impignora unei terţe persoane* [85].

Plenipotenţia verb tranz. (din **plenipotenţiat**) A învesti pe cineva cu depline puteri. *Testatorul poate concrede, poate plenipotenţia pe o a treia persoană să rumpă, nimicească testamentul său sau alt document făcut de dînsul pentru caz de moarte* [86].

Plenipotenţiat,-ă subst. masc., adj. (din latina medievală **plenipotentiatus**) (Persoană) care este împuternicită. *Testamentul îl păstrează la loc sigur pînă cînd partea în persoană sau prin reprezentant plenipotenţiat special spre acest scop cere extrădarea*[87]. *E regulă generală de drept material că executorul testamentar învestit cu dreptul de administrare al bunurilor lăsămîntale trebue condiderat de plenipotenţiatul general al decesorului* [88].

Plenipotenţiare subst. fem. vezi **plenipotenţiere.**

Plenipotenţiere subst. fem. (Şi: **plenipotenţiare;** din **plenipotenţia**) Învestire cu depline puteri. Sinonim **plenipotenţă**. *Executorul testamental…duce toate agendele împreunate cu misiunea şi plenipotenţiarea sa specială*[89].

Posesionar,-ă adj. (din latina medievală **possessionarus**) Referitor la posesie. *Fost-a oare reclamantul în posesiunea faptică a acelui obiect mobil sau altui drept posesionar înainte de conturbare în care cere a fi repus şi că subversează faptul de conturbare din partea intimatului?* [90]

3. NOTE

[1] A se vedea, Teodor Sîmbrian *Linguistic and Legal Implications of the Union of Transilvania with Romania: New Latin Words in the Works of Transilvanian Jurists Georgiu Plopu and Ştefan Laday,* în *Journal of Romanian Literary Studies*, 2018,15, pp.29-42.

[2] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I. Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia CărșilorFunduare, 1923, p.250.

[3] Ş. Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal, completat cu legile şi regulamentele modificatoare cuprinzînd şi jurisprudenţa,* Vol.II, secșiunea I, Cluj Editura Curșii de Apel Cluj, 1926, p. 177.

[4] G. Plopu. *Părţi alese din dreptul ungar. Tomul I, I Partea general. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.333.

[5] *Ibidem,* p.426.

[6] *Ibidem,* p.425.

[7] *Ibidem* .

[8] *Micul Dicţionar Academic* înregistrează omonimul **dezerţiune** ca franșuzism, definit *,,Dezertare".*

[9] Şt. Laday, *Cărţile funduare*, Cluj, Institutul de Arte Grafice ,,Culturaț, 1923, p.154.

[10] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărșilor Funduare, 1923, p.162.

[11] *Ibidem,* p. 41.

[12] *Ibidem,* p.179.

[13] Şt. Laday, *op. cit*, p.336.

[14] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar, Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 1154.

[15] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*,Cluj, Tipografia Cărșilor Funduare, 1923, p.915.

[16] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar, Tomul I, I Partea general. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 59.

[17] *Ibidem,* p.53.

[18] G. Plopu, *Părţile alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar,* Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p. 180.
[19] Şt. Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile şi regulamentele modificatoare cuprinzănd şi jurisprudenţa.* Vol.I Cluj, Editura Ministerului Justiŝiei-Directoratul General Cluj, 1924, p. 381.
[20] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. Tomul I. I Partea Generală. II Dreptul real,* Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 633.
[21] *Ibidem,* p.530.
[22] *Ibidem,* p.215.
[23] *Ibidem,* p.368.
[24] *Micul Dicţionar Academic* înregistrează omonimul *exciziune,* cu etimologia franceză *excision,* ca variantă lexicală a cuvîntului **excizie** definit: ,,*1. Extirpare(a unei tumori, a unei porţiuni de ţesut, etc.) cu ajutorul unui instrument chirurgical. 2. (Teh.) Tăiere sau scoatere a unui fragment dintr-un material sau dintr-o piesă".*
[25] G. Plopu, *op. cit.*, p.599.
[26] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar,* Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p.753.
[27] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real,* Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.423.
[28] *Ibidem,* p.609.
[29] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material, II Dreptul ereditar,* Cluj, Tipografia Căŝilor Funduare, 1923, p.743.
[30] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real,* Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.189.
[31] *Ibidem,* p.600.
[32] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar,* Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p.535.
[33] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real,* Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.537.
[34] *Ibidem,* p.382.
[35] *Ibidem* p.166.
[36] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar,* Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p.291.
[37] *Ibidem,*p.656
[38] Şt. Laday *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile şi regulamentele modificatoare cuprinzînd şi jurisprudenţa,* Vol. II, secŝiunea II, Cluj, Editura Curŝii de Apel Cluj, 1926, p. 138.
[39] G. Plopu, *op. cit.*, p. 55.
[40] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real,* Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.5.
[41] Şt. Laday, *op. cit.,* p.524.
[42] G. Plopu, *op. cit.*, p.721.
[43] *Ibidem.*
[44] *Ibidem,* p.939.
[45] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar,* Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p.200.
[46] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real,* Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.771.
[47] *Ibidem,* p.780.
[48]*Ibidem,* p.774.

[49]*Ibidem*, p.913.
[50] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p.153.
[51]*Ibidem*, p.595.
[52] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.65.
[53] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p. 315.
[54] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.537.
[55] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p. 638.
[56] *Ibidem.*
[57] *Ibidem.*
[58] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. Tomul I, I Partea generală. II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p.1076
[59] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p. 934
[60] Şt. Laday, *op. cit.*, p.591.
[61] G. Plopu, *op. cit.*, p. 836.
[62] *Ibidem*, p. 146.
[63] Şt. Laday, *op. cit*, p. 104.
[64] Ştefan Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile şi regulamentele modificatoare cu prinzînd şi jurisprudenţa,* vol. I, Cluj, Editura Ministerului Justiŝiei-Directoratul General Cluj, 1924, p. 202.
[65] G. Plopu, *op. cit.*, p. 611.
[66] Şt. Laday, *op. cit.*, 336.
[67] G. Plopu, *op. cit.*, p.263.
[68] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar Tomul I. I Partea general, II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 415.
[69] G. Plopu, *op. cit.*, p. 998.
[70] *Ibidem*, p. 1101.
[71] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p. 38
[72] Şt. Laday, *op. cit.*, p. 757.
[73] G. Plopu, *op. cit.*, p.220.
[74] *Ibidem*, p. 210.
[75] Şt., *op. cit*, p. 10.
[76] *Ibidem*, p. 213.
[77] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar Tomul I. I Partea general, II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 751.
[78] *Ibidem*, p.1023.
[79] Şt. Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile şi regulamentele modificatoare cuprinzînd şi jurisprudenţa*, Vol. II, secŝiunea II, Cluj, Editura Curŝii de Apel Cluj, 1926, p. 701.
[80] G. Plopu, *op. cit*, p.998.
[81] *Micul Dicţionar Academic* înregistrează omonimul **petit,** cu etimologia franceză **petit** şi germană **Petit**, definit ,,*Corp de literă cu mărimea de opt puncte tipografice*ț.
[82] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p. 408.

[83]Ştefan Laday, *Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile şi regulamentele modificatoare cu prinzînd şi jurisprudenţa,* vol. I, Cluj, Editura Ministerului Justiîiei-Directoratul General Cluj, 1924, p. 61.
[84] G. Plopu, *op. cit.* p. 308.
[85] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar Tomul I. I Partea general, II Dreptul real*, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929, p. 778.
[86] G. Plopu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Cluj, Tipografia Cărŝilor Funduare, 1923, p. 911.
[87] *Ibidem*, p. 833.
[88] Şt. Laday, *op. cit*, p. 504.
[89] G. Plopu, *op. cit.*, p. 972.
[90] Şt. Laday, *op. Cit*, p. 502.

BIBLIOGRAPHY

1. Laday Ştefan, *Cărţile funduare*, Cluj, Institutul de Arte Grafice ,,Culturaț, 1923
2. Laday Ştefan,*Codul civil austriac în vigoare în Ardeal completat cu legile şi regulamentele modificatoare cuprinzînd şi jurisprudenţă*, vol. I, Cluj, Editura Ministerului Justiîiei-Directoratul General Cluj, 1924, Vol II, secŝiunea I şi secŝiunea II, Cluj, Editura Curŝii de Apel Cluj, 1926
3. Plopu Georgiu, *Părţi alese din dreptul privat ungar. I Dreptul familiar material. II Dreptul ereditar*, Tipografia Cărŝilor Funduare, Cluj, 1923
4. Plopu Georgiu, *Părţi alese din dreptul privat ungar,* Tomul I, I Partea general. II Dreptul real, Oradea Mare, Tipografia Ateneul, 1929
5. ***Mic Dicţionar Academic. A-M_E, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010
6. ***Mic Dicţionar Academic. M_I-Z, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2010